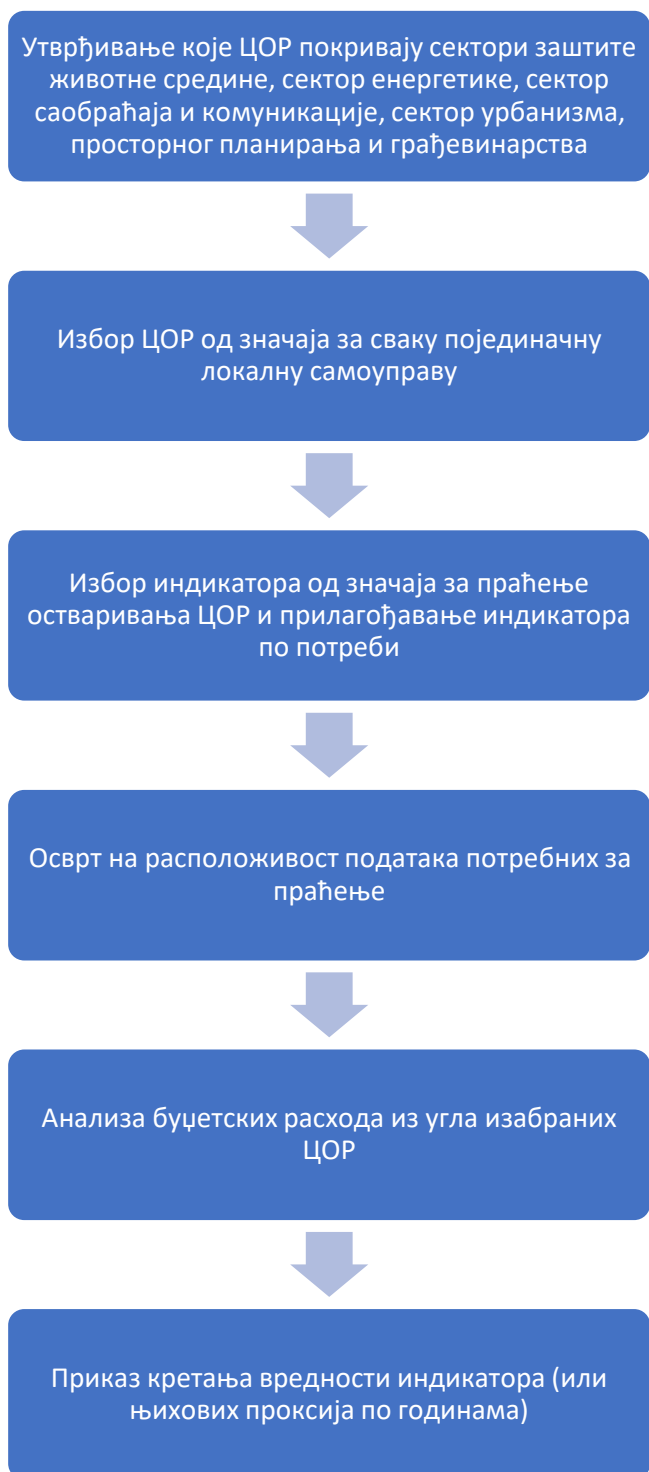

МЕТОДОЛОГИЈА	3
ЦИЉ 6. ОБЕЗБЕДИТИ САНИТАРНЕ УСЛОВЕ И ПРИСТУП ПИЈАЋОЈ ВОДИ ЗА СВЕ	4
Тренутно стање	4
Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 6	5
Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 6.....	6
Индикатор 6.1.1	6
Индикатор 6.3.1	6
Индикатор 6.4.1	6
Индикатор 6.6.1	6
Модификовани индикатор 6.6.1.....	6
Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР	6
Приказ кретања вредности индикатора по годинама (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 6.....	7
ЦИЉ 7. ОСИГУРАТИ ПРИСТУП ДОСТУПНОЈ, ПОУЗДАНОЈ, ОДРЖИВОЈ И МОДЕРНОЈ ЕНЕРГИЈИ ЗА СВЕ.....	8
Тренутно стање	8
Снабдевање електричном енергијом	8
Снабдевање природним гасом	9
Грејање становништва.....	9
Потрошња енергије у јавном сектору	10
Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 7	10
Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 7.....	10
Индикатор 7.1.2.	10
Модификовани индикатор 7.2.1.....	11
Модификовани индикатор 7.3.1.....	11
Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 7	11
Приказ кретања вредности индикатора (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 7, по годинама ..	11
ЦИЉ 9. ИЗГРАДИТИ ПРИЛАГОДЉИВУ ИНФРАСТРУКТУРУ, ПРОМОВИСАТИ ОДРЖИВУ ИНДУСТРИЈАЛИЗАЦИЈУ И ПОДСТИЦАТИ ИНОВАТИВНОСТ	12
Тренутно стање	12
Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 9	13
Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 9.....	13
Индикатор 9.1.1	13
Модификовани индикатор 9.4.1.....	14
Индикатор 9.с.1.....	14
Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 9	14
Приказ кретања вредности индикатора по годинама (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 9 ..	14
ЦИЉ 11. УЧИНИТИ ГРАДОВЕ И ЉУДСКА НАСЕЉА ИНКЛУЗИВНИМ, БЕЗБЕДНИМ, ПРИЛАГОДЉИВИМ И ОДРЖИВИМ.....	15
Тренутно стање	15
Учешће грађана	15
Заштићена природна и културна добра	15
Управљање отпадом	15
Квалитет ваздуха.....	16
Ризици од катастрофа.....	16
Коришћење демографских пројекција.....	17
Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 11	17
Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 11	18
Индикатор 11.1.1	18
Модификовани индикатор 11.3.2.....	18
Индикатор 11.4.1	18
Индикатор 11.6.1	18
Индикатор 11.6.2	18
Индикатор 11.7.1	18

Модификовани индикатор 11.а.1.....	18
Модификовани индикатор 11.б.2.....	18
АНАЛИЗА БУЏЕТСКИХ РАСХОДА ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 11	18
ПРИКАЗ КРЕТАЊА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА (ИЛИ ЊИХОВИХ ЗАМЕНА) ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 11, ПО ГОДИНАМА	18
ЦИЉ 12. ОБЕЗБЕДИТИ ОДРЖИВЕ ОБЛИКЕ ПОТРОШЊЕ И ПРОИЗВОДЊЕ	19
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	19
Опасан отпад	19
Одрживе јавне набавке	19
Стратегија туризма.....	19
Субвенције за набавку фосилних горива	19
ИЗБОР ИНДИКАТОРА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ЦОР 12	19
РАСПОЛОЖИВОСТ ПОДАТАКА ПОТРЕБНИХ ЗА ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ЦОР 12	19
Индикатор 12.4.2.	19
Модификовани индикатор 12.7.1.....	19
Модификовани индикатор 12.б.1.....	20
Модификовани индикатор 12.ц.1.....	20
АНАЛИЗА БУЏЕТСКИХ РАСХОДА ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 12	20
ПРИКАЗ КРЕТАЊА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА (ИЛИ ЊИХОВИХ ЗАМЕНА) ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 12, ПО ГОДИНАМА	20
ЦИЉ 13. ПРЕДУЗЕТИ ХИТНУ АКЦИЈУ У БОРБИ ПРОТИВ КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА И ЊЕНИХ ПОСЛЕДИЦА	21
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	21
Катастрофе	21
Климатска политика	21
ИЗБОР ИНДИКАТОРА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ЦОР 13	21
РАСПОЛОЖИВОСТ ПОДАТАКА ПОТРЕБНИХ ЗА ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ЦОР 13	21
Индикатор 13.1.1	21
Модификовани индикатор 13.1.3.....	21
Модификовани индикатор 13.2.1.....	21
АНАЛИЗА БУЏЕТСКИХ РАСХОДА ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 13	21
ПРИКАЗ КРЕТАЊА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА (ИЛИ ЊИХОВИХ ЗАМЕНА) ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 13, ПО ГОДИНАМА	21
ЦИЉ 15. ОДРЖИВО УПРАВЉАТИ ШУМАМА, СУЗБИТИ ДЕЗЕРТИФИКАЦИЈУ, ЗАУСТАВИТИ И ПРЕОКРЕНУТИ ДЕГРАДАЦИЈУ ЗЕМЉИШТА И СПРЕЧИТИ УНИШТАВАЊЕ БИОДИВЕРЗИТЕТА	22
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	22
Шуме	22
Биодиверзитет	22
Деградација земљишта	23
Равојна помоћ и јавни расходи	23
ИЗБОР ИНДИКАТОРА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ЦОР 15	23
РАСПОЛОЖИВОСТ ПОДАТАКА ПОТРЕБНИХ ЗА ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ЦОР 15	23
АНАЛИЗА БУЏЕТСКИХ РАСХОДА ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 15	24
ПРИКАЗ КРЕТАЊА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА (ИЛИ ЊИХОВИХ ЗАМЕНА) ВЕЗАНИХ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦОР 15, ПО ГОДИНАМА	24
ДОДАТАК: ЦОР, ИЗАБРАНИ ПОТЦИЉЕВИ И СЕКТОРСКЕ НАДЛЕЖНОСТИ	25

Методологија

Циљ 6. Обезбедити санитарне услове и приступ пијаћој води за све

Тренутно стање

Стратегија одрживог развоја општине Мали Зворник указује на значај који обезбеђивање воде за пиће има у општинским плановима.

Снабдевање становништва и објеката водом се врши преко јавних водовода и то: градским водоводним системом (ГВС), који је у надлежности ЈКП "Дрина" из Малог Зворника и сеоским водоводним системима (СВС), који су у надлежности сеоских Месних заједница или групе грађана (водоводи са преко пет прикључених домаћинстава).

Присутно је и снабдевање индивидуалним водоводним системима (ИВС), односно водоводима до пет прикључених домаћинстава. Чест је случај да корисник градског водоводног система поседује и прикључак на још неки од наведених водовода.

Додатан притисак на квалитетно водоснабдевања проузроковале су и поплаве 2014, када је оштећен део инфраструктуре за водоснабдевање становника који су током 2017. године санирани и унапређени.

У току је изградња новог резервоара у Доњој Трешњици чиме се значајно побољшава квалитет водоснабдевања за становнике насеља.

Према "Извештају о здравственој исправности воде за пиће јавних водовода и водних објеката у Републици Србији за 2017. годину" вода из јавног водовода градског насеља Мали Зворник била је исправна са само 1,5 % узорака који нису били исправни по микробиолошким параметрима.

Део сеоских водоводних система (СВС) је под управом сеоске Месне заједнице и има их два: амајићки (насеље Амајић) и доњотрешњички (Доња Трешњица), а један СВС је под управом Основне школе у Амајићу. Остали сеоски водоводни системи су углавном под управом група грађана или појединих породица и имају и до преко 30 прикључака. Ови сеоски системи су највише присутни у Брасини, Доњој Борини, Радаљу, Сакару, Будишићу, Доњој Трешњици, Цулинама и Великој Реци.

На територији општине Мали Зворник, постоји одређени вид сакупљања и одвођења отпадних вода. У насељима Брасина, Доња Борина, Радаљ, Сакар, Цулине и Доња Трешњица постоје изграђене канализационе мреже за школе, месне канцеларије, амбуланте и околна домаћинства. Канализациони систем у градском насељу Мали Зворник је релативно у задовољавајућем стању, мада у кишном периоду долази до мешања фекалних и атмосферских вода [Ђорђевић, 2014]. У Доњем Насељу, које је у саставу градског насеља Мали Зворник, само је делимично изграђена канализациона мрежа.

Осим Емшир јаме са 6 укопаних бетонских таложних поља за 2.500 еквивалентних становника у самом насељу Мали Зворник, израђена је пројекта документација и планира се изградња постројења за пречишћавање отпадних вода у Сакару.

Према Нацрту Стратегије одрживог развоја општине Мали Зворник површински токови су највише угрожени испуштањем непречишћених отпадних вода и уклањањем приобалне

вегетације. Зворничко језеро се пуни пластичном амбалажом, која долази узводно, и коју уклања ЈП ХЕ „Зворник“. Проблем се јавља узводно до Малог Зворника, па је без сарадње са општинама узводно врло отежано решити овај проблем.

У токовима који се сливају у Дрину, нема плутајућег отпада, али постоје још спорадично мања зарасла сметлишта у непосредном приобаљу. Током поплава 2014. смеће у речном кориту је био један од фактора смањења протока речног корита. Кабасти комунални отпад из корита река је уклоњен.

Мерења квалитета реке Дрине се врше на два мерна места у Бајиној Башти и Бадовинцима, непосредно пре ушћа у Саву, у оквиру надзорног и оперативног мониторинга, док се на Радаљској реци врши спорадично мерење.

На осталим токовима нема континуираног мониторинга.

Према подацима за 2015. и 2016. године [Статус површинских вода Србије у 2015. и 2016. Години, СЕПА, 2017], на оба мерна места (Бајина Башта и Бадовинци) реке Дрине утврђен је за:

- биолошке параметре квалитета – умерен и слаб еколошки статус и потнецијал;
- хемијски статус у 2015 – постигнут је добар еколошки статус, међутим у 2016. није у Бадовинцима.

Резултати за 2017. годину такође указују на умерен статус, односно кретање од I-III класе. Извештај за 2012. годину указује да је еколошки статус/потенцијал слаб [Статус површинских вода Србије, Анализе и елементи за пројектовање мониторинга, СЕПА, 2015] на мерном месту Бадовинци.

У оквиру студијских истраживања које је финансирао ЕПС током 2015. и 2016. године вршено је испитивање деградационих процеса у Зворничком језеру и билансирање загађења. Резултати указују на проблематику седимента у Зворничком језеру.

Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 6

Прилажемо избор из листе индикатора које дефинише Организација Уједињених нација. Кроз овај процес ћемо дефинисати и нове индикаторе који могу послужити као замена за неке од предложених индикатора.

Табела 1 Изабрани индикатори за ЦОР 6

Индикатор	Јединица мере
6.1.1 Удео становништва које користи пијаћу воду из система којима се безбедно управља	%
6.3.1 Удео отпадних вода које се безбедно пречишћавају	%
6.4.1 Промене у ефикасности коришћења вода током времена	%
6.6.1 Промене у обиму водних еко-система током времена	Подаци о протоку
Модификовани индикатор 6.б.1 : Јединица локалне самоуправе поседује успостављене и оперативне политике и процедуре за учешће	Да/Не

Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 6

Индикатор 6.1.1

За праћење вредности овог индикатора потребна је комбинација података о приступу водоснабдевању и квалитету воде из јавних водовода. Ови подаци су доступни.

Индикатор 6.3.1

Од 2012. су доступни квалитетнији подаци о прерађеним количинама отпадних вода.

Индикатор 6.4.1

Нема јавно доступних информација на основу којих је могуће проценити ефикасност система водоснабдевања. Потребно је унапређење у доступности ових информација.

Индикатор 6.6.1

Не постоји сталан систем праћења стања обима водних еко-система.

Модификовани индикатор 6.6.1

Овај индикатор је једноставан за праћење. Будући да је индикатор квалитативан потребно га је детаљније дефинисати у складу са потреба локалне заједнице. Према информацијама прикупљеним у локалној самоуправи јавност се не одазива на позиве за учешће у јавним расправама а други видови учешћа нису организовани.

Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР

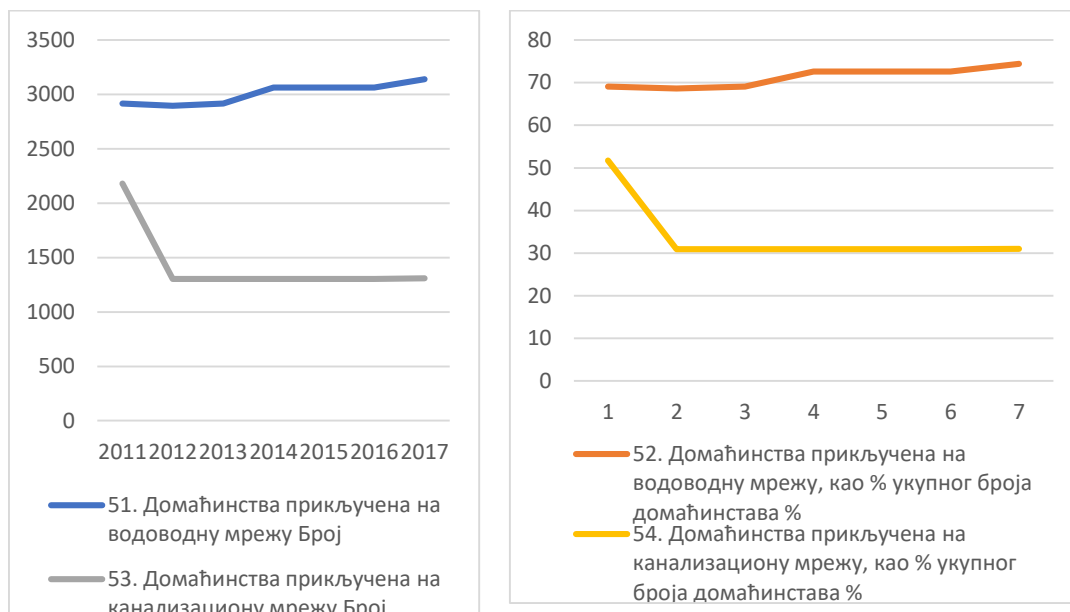
Нисмо нашли податке у материјалу достављеном од стране СКГО о историјској буџетској потрошњи за функцију 630, водоснабдевање нити за функцију 520, управљање отпадним водама. У Посебном програму коришћења средстава и субвенција из буџета општине Мали Зворник који је донео Надзорни одбор ЈКП Дрина планиране су за 2019. укупне субвенције предузећу у износу од 23,000,000 динара и то 17,000,000 капиталних субвенција и 6,000,000 подршке текућем пословању. Чини се на основу оскудног образложења да је највећи део субвенција намењен подршци остваривања ЦОР 6, а да су мањи делови намењени подршци остваривању ЦОР 11 и ЦОР 7.

Буџетом за 2019. годину предвиђени су расходи од 49 000 000 динара за функцију 630.

Пројекти доградње канализационе мреже и изградње ППОВ на две локације су буџетиран на функцији 560 у износу од 38 472 600.

Програмом субвенција ЈКП Дрина предвиђене су буџетске субвенције у износу од 1.000.000 динара за потребе ангажовања цистерни за снабдевање грађана водом за пиће у временима суше и лошег квалитета воде, што уједно указује и на проблеме са водом који нису видљиви из других докумената.

Приказ кретања вредности индикатора по годинама (или њихових замена)
везаних за остваривање ЦОР 6

У Нацрту Стратегије одрживог развоја за општину Мали Зворник која је у припреми дати су и подаци о количинама захваћене и пречишћене воде по годинама.

Табела 2 Подаци о захваћеним и пречишћеним водама на територији општине Мали Зворник

Год.	Укупне захваћене воде, хиљ. m ³	Испоручене воде за пиће, хиљ.m ³	Укупне испуштене отпадне воде1), хиљ.m ³	Испуштене отпадне воде у системе за одвођење отпадних вода, хиљ.m ³	Пречишћене отпадне воде, хиљ.m ³
2010	715	384	215	215	215
2011	769	374	249	249	240
2012	892	379	348	64	64
2013	810	399	364	53	53
2014	768	335	307	51	31
2015	741	339	321	157	100
2016	741	341	323	156	100
2017	731	321	304	149	100

Циљ 7. Осигурати приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све

Тренутно стање

Снабдевање електричном енергијом

На простору општине Мали Зворник постоји једна трафо-станица 110/35кV "Зворник". Трафо-станица је изграђена на отвореном простору. У трафо- станици је уграђен један трансформатор називне снаге 10MVA и један трансформатор називне снаге 31,5MVA(31,5+10)MVA. Максимални капацитет поменуте трафо-станице износи 2x31,5MVA. Трафо-станица 110/35кV "М.Зворник" се електричном енергијом снабдева путем далековаода 110кV из разводног постројења 110кV. Ово разводно постројење се електричном енергијом снабдева путем два двострука далаковаода 110кV, изграђена на гвоздено-решеткастим стубовима из правца хидро-електране "Зворник". У наредном периоду не планира се изградња друге ТС 110/35кV, у складу са потребама у електричној снази повећавање се инсталисана електрична снага у трафо-станици.

На територији општине постоје две трафо-станице 35/10кV: "Мали Зворник 1" и "Мали Зворник 2" са инсталисаним снагама од 2x 4MVA. У наредном периоду се планира замена једног трансформатора у обе трафо-станице од 4 MVA трансформатором од 8 MVA. Такође се планира демонтажа трафо-станице "Мали Зворник I" и изградња нове ТС 35/10 KB, типа зидана, максималног капацитета 2 x 8 MVA. Иначе, свако од сеоских насеља има своје трафо-станице за снабдевање електричном енергијом становништва на том подручју, и то: Радаљ 11, Доња Борина 7, Брасина 12, Сакар 3, Будишић 2, Доња Трешњица 3, Амајић 1, Цулине 6, Велика Река 6, и Вољевци 1 трафо-станицу. Што се тиче Читлука, Горњи Читлук има једну трафо-станицу, док се Доњи Читлук напаја струјом из Цулина. Највећи проблеми везани за снабдевање струјом у сеоским насељима су, пре свега, ниски напон струје, мали број трафо-станица, велика удаљеност, негде и по неколико км, нисконапонске мреже од кућа, струја је у већини монофазна

На простору општине Мали Зворник играђено је укупно 73 трафо-станице 10/04кV, са укупном инсталисаном ел.снагом 32150kVA (2010.год).

Трафо-станице 10/04кV се ел.енергијом снабдевају подземним кабловима 10кV и далеководима 10кV. Подземни каблови 10кV су највећим делом постављени у насељу Мали Зворник а далеководи највећим делом у осталим насељима општине Мали Зворник. Повећање сигурности у снабдевању потрошача ел.енергијом се може постићи изградњом далековаода 10кV и подземних каблова 10кV, тако да све трафо-станице имају обезбеђено двострано или резервно напајање ел.енергијом, као и да се далеководи и ниско-напонска мрежа граде на бетонским или другим одговарајућим стубовима са проводницима одговарајућег пресека.

Да би се повећао квалитет у снабдевању потрошача ел.енергијом потребно је градити већи број трафо-станица 10/0,4кV мање називне ел.снаге како би се смањила дужина ниско-напонске мреже,с обзиром да су губици при преносу ел.енергије мањи на вишем напонском нивоу (10кV) него на ниском напону (1кV).

На предметном подручју изграђени су подземни (кабловски) и надземни (ваздушни) водови 10кV. Подземни водови су највећим делом урађени у централном делу насеља Мали Зворник, а далеководи у сеоским насељима и периферним деловима насеља Мали Зворник. Сви далеководи су изграђени на дрвеним и бетонским стубовима висине 12,0м.

Подземни каблови 10кV су постављени највећим делом у простору регулације улица, а најмањим делом у простору пољопривредног земљишта и предбашти.

Подземни водови напонског нивоа 1 кV су највећим делом изграђени у централном делу насеља Мали Зворник, а надземна или ваздушна мрежа у сеоским насељима и периферним деловима насеља Мали Зворник.

Ниско-напонска ваздушна мрежа је грађена на бетонским и дрвеним стубовима висине 9,0м. или на бетонским стубовима далековода 10кV. Траса ниско-напонске мреже је углавном неповољна с обзиром да су се користили најкраћи могући правци (пречице) од трафо-станице 10/0,4кV до крајњег потрошача ел.енергије и тешко ју је одржавати у функцији, посебно у зимском периоду и у периоду већих атмосферских падавина.

Снабдевање природним гасом

Према изворима из локалне самоуправе снабдевање природним гасом је стабилно а гасификација општине се види као развојна шанса.

Грејање становништва

Табела 3 Начин грејања становништва Малог Зворника у 2011. години. Извор: Попис

МАЛ И ЗВО РНИ К				Етажно							Без радијатора						
		наста њени укупн о	даљ инск о греја ње	ета жн о уку пно	уг а љ	др во	мазут /лож уље	г а с	стр уја	др уг о	без радиј атора укупн о	уг а љ	др во	мазут /лож уље	г а с	стр уја	др уг о
	БР ОЈ	4122	430	105 2	24 2	99 4	2		45	1	2636	56	24 85		1	10 5	1
УД ЕО		100%	10%	26 %	6 %	24 %	0 %		1%	0%	64%	1 %	60 %	0 %		3%	0%

Према пописним подацима велики број домаћинстава у Малом Зворнику је користио индивидуалне уређаје за грејање. Чак 60% домаћинстава је користило индивидуалне уређаје за грејање на дрва што указује на врло вероватну ниску ефикасност и високе специфичне емисије загађујућих материја.

Општина Мали Зворник има у плану изградње топлане на биомасу која би у систему даљинског грејања заменила постојеће капацитете на природни гас. Планирано је да се изградња топлане заврши до 2022. године. Планиран је котао на биомасу снаге 1,85MW и резервни котао на лож уље и гас снаге 2MW. Минимални радни притисак 5 bar-а, а предвиђена покривеност износи око 30.000 м².

Потрошња енергије у јавном сектору

Табела 4 Енергетски биланс јавног сектора

	Укупна потрошња KWh	Емисије tCO ₂	Укупни издаци РСД	Проценат у укупним буџетским расходима
Јавни објекти		0	18334000	2.52%
Јавна расвета	837456		7000000	0.96%
Комуналне службе				
Укупно				

Преглед јавних набавки не указује на значајне планове у области унапређења енергетске ефикасности јавних зграда. Чини се да је коришћење обновљивих извора енергије осим коришћења огревног дрвета занемарљиво. У систему јавне расвете има око 1,500 светиљки са различитим изворима светлости међу којима преовлађују неефикасни живини извори.

Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 7

Прилажемо избор из листе индикатора које дефинише Организација Уједињених нација. Кроз овај процес ћемо дефинисати и нове индикаторе који могу послужити као замена за неке од предложених индикатора.

Табела 5 Изабрани индикатори за ЦОР 7

Индикатор	Јединица мере
7.1.2 Удео становништва које се првенствено ослања на чиста горива и технологије	%
Модификовани индикатор 7.2.1 : Удео обновљиве енергије у укупној финалној потрошњи енергије јавног сектора	%
Модификовани индикатор 7.3.1 : Енергетски интензитет мерен кроз примарну енергију потрошену у јавном сектору и укупне буџетске расходе	килограм еквивалентне нафте по 1000 динара буџетских расхода

Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 7

Индикатор 7.1.2.

Нису тренутно расположиви подаци за праћење овог индикатора али их је могуће обезбедити. Сва домаћинства која користе нестандартне индивидуалне уређаје за грејање на чврста горива би улазила у удео становништва који се не ослања првенствено на чиста горива и технологије. Попис, Анкета о потрошњи домаћинстава, Анкета о приходима и условима

становања, Микс истраживање су процеси кроз које је могуће доћи до одговарајућих података. Такође, могуће је провести наменску анкету уз минималне издатке.

Модификовани индикатор 7.2.1

Нису тренутно расположиви подаци за праћење овог индикатора али их је могуће обезбедити. Мали Зворник нема формиран енергетски биланс и нема обавезу спровођења система енергетског менаџмента. Прикупљање података о потрошњи енергије је неопходно за планирање активности у овој области и могуће га је спровести на релативно једноставан начин.

Модификовани индикатор 7.3.1

Нису тренутно расположиви подаци за праћење овог индикатора али их је могуће обезбедити. Мали Зворник нема формиран енергетски биланс и нема обавезу спровођења система енергетског менаџмента. Прикупљање података о потрошњи енергије је неопходно за планирање активности у овој области и могуће га је спровести на релативно једноставан начин.

Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 7

Буџетом за 2019. годину предвиђена су средства у износу од 10 000 000 за функцију 640 улична расвета и средства од 1 0000 000 динара за Програм 17 енергетска ефикасност, за реновирање фасаде зграде општине.

Приказ кретања вредности индикатора (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 7, по годинама

Приказ није могућ услед недостатка података о вредностима индикатора.

Циљ 9. Изградити прилагодљиву инфраструктуру, промовисати одрживу индустријализацију и подстицати иновативност

Тренутно стање

Просторни распоред насеља значајно утиче на могућности за остваривање циља 9. Путна мрежа је од посебно великог значаја.

Мрежу насеља општине Мали Зворника чине 12 насеља, са изразитом територијалном поларизацијом просторног развоја, а њихов просторни размештај чини окосницу територијалног размештаја привреде и становништва Општине Мали Зворник. Осим линијске диспозиције насеља уз Дрину, остали део чини изразито неразвијену мрежу насеља (просечно, за целу општину: насеље/15,3km² или 6,5 насеља на 100km²).

Највећа концентрација насеља је у Дринској долини, уз Државне путеве I реда (ДП I Б-21, Лозница- М. Зворник и ДП II -144, М. Зворник - Љубовија - Б. Башта Лозница). О релативној великој концентрацији насеља у овом појасу сведочи податак да се ту налази 8 насеља (67% од укупног броја насеља) и 83% укупног броја становника (према попису из 2002.). Осим општинског центра, већа насеља су и Доња Борина и Брасина, а преосталих 5 насеља (Сакар, који се у територијалном смислу може сматрати приградским насељем М. Зворника, затим Будишић, Амајић, Цулине и В. Река), карактерише изразито мали број становника (од 200-500), који чини свега 12,8% од укупног броја.

У другој групи насеља, која су смештена источније у односу на Дрину и немају директну везу са државним путевима, су Радаљ и неколико веома малих насеља на јужном делу територије Општине (Д. Трешњица, Читлук и Вољевци). Иако друго по броју становника (2497 или 17,8% од укупног броја), насеље Радаљ је изразито разбијеног типа, али са развијенијим урбаним карактеристикама (на нивоу централних функција) у односу на сва остала насеља, на рачунајући Општински центар.

Општа одлика свих насеља (осим општинског центра) је да припадају линијском ("друмском") или разбијеном типу насеља, са пољопривредним површинама у самом насељу и око њега и са веома ниским густинама насељености. О недовољној развијености мреже насеља говори и чињеница да се још увек нису развили центри појединих група села, чијим би развојем дошло до интегралног процеса "урбанизације села".

У складу са предходно извршеним анализама, процена је да ће се у наредном планском периоду задржати постојећа хијерархија и мрежа насеља, коју чине:

А/. Општински центар - Мали Зворник: Највеће насеље општине према броју становника, које се по својим карактеристикама и садржајима приближава насељу урбаног типа. Мали Зворник представља функционални и развојни репер простора и мреже насеља на својој територији. Иако је просторни развој и правилно ширење изузетно оптерећено (често и онемогућено) геоморфо-лошким условима, као и нерационалним коришћењем простора у категорији становања (претежно индивидуални објекти са окућницама), све више је усмераваан према израђиваној планској документацији и свеобухватном сагледавању проблема и налажењу решења за даљи развој. С

обзиром на малу удаљеност (око 3км), Општински центар има директан гравитациони утицај на насеље Сакар.

Центри заједнице села -

Радаљ и Велика Река: Насеља поред локалног имају и шири функционални и развојни утицај у укупном подручју општинске територије. Имају карактер варошице, са особинама блиским урбаним насељима и представљају центре гравитационих зона за насеља са нижим нивоом опремљености. Радаљ је центар северне гравитационе зоне, са нешто бољом перспективом развоја и којем гравитирају Брасина и Доња Боруна. Центар јужне гравитационе зоне је Велика Река, а овом насељу гравитирају остала већа места на овом делу територије Општине (пре свега Доња Трешњица и Цулине).

В/. Сеоски центри – Брасина, Боруна, Доња Трешњица и Цулине: Сеоски центри су насеља руралног типа која због географског положаја и изграђене инфраструктуре имају локални значај и функционално гравитирају одговарајућим центрима заједнице села.

Г/. Примарна сеоска насеља – Амајић, Будишић, Читлук и Вољевци: Примарна сеоска насеља су насеља изразито руралног разбијеног типа, са много малих, самосталних засеока, који су због лоше или неизграђене путне мреже, често и потпуно изолована.

Пажњу будућег развоја привлачи тенденција и даљег настављања овог тока, што би довело до даљег исељавања (пре свега депопулације) у једном броју малих села, што би изазвало двоструко негативне последице, ако се прекорачи мера која се предвиђа оптимумом просторно-привредног развоја.

У првом реду треба водити рачуна о значајном поскупљењу комуналне инфраструктуре и порасту непроизводних инвестиција, којим су оптерећени општински центри, што би значајно производно смањило и овако оскудну добит ове недовољно развијене Општине, а с друге стране не би се искористиле могућности разноврсног земљишног фонда и велики потенцијал пашњака за узгој сточарства, односно њива (ораница) за производњу воћа и других производа. Ово су компоненте које треба уградити у план општинске организације и коришћења простора. Полазећи од фактора који утичу на урбанизацију и развој мреже насеља (демографски, економски, социјални, техничко-технолошки и други), основно стратешко опредељење **је препород мреже насеља општине**. Ова стратегија заснива се на стратешким развојним опредељењима појединачних фактора и међусобном утицају наведених фактора на развој мреже насеља у планском периоду.

Прилажемо избор из листе индикатора које дефинише Организација Уједињених нација. Кроз овај процес ћемо дефинисати и нове индикаторе који могу послужити као замена за неке од предложених индикатора.

Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 9

Табела 6 Изабрани индикатори за ЦОР 9

Индикатор	Јединица мере
9.1.1 Удео руралног становништва које живи у кругу од 2 км од пута који је функционалан током целе године	%
Модификовани индикатор 9.4.1 Емисије ЦО2 из јавног сектора у односу на буџетске расходе	Еквивалентне тоне угљен диоксида према 1000 динара буџетских расхода
9.с.1 Удео становништва обухваћеног мобилном мрежом, према технологијама	%

Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 9

Индикатор 9.1.1

Нису тренутно расположиви подаци за праћење овог индикатора али их је могуће обезбедити. Укупна дужина путева може послужити као заменски индикатор за индикатор 9.1.1 иако је индикатор 9.1.1 могуће пратити укрштањем детаљнијих података везаних за стање на путевима и броја становника у појединим насељима.

Модификовани индикатор 9.4.1

Нису тренутно расположиви подаци за праћење овог индикатора али их је могуће обезбедити израдом енергетског биланса јавног сектора и локалног инвентара емисија са ефектом стаклене баште.

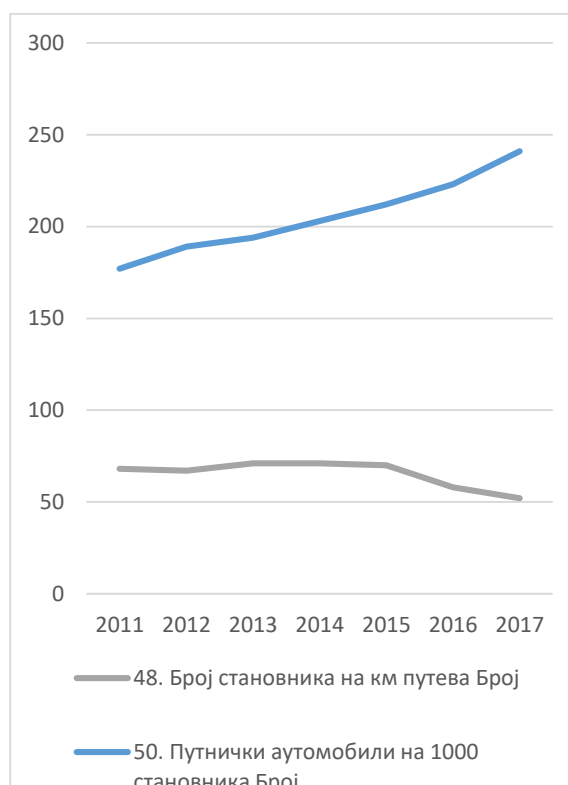
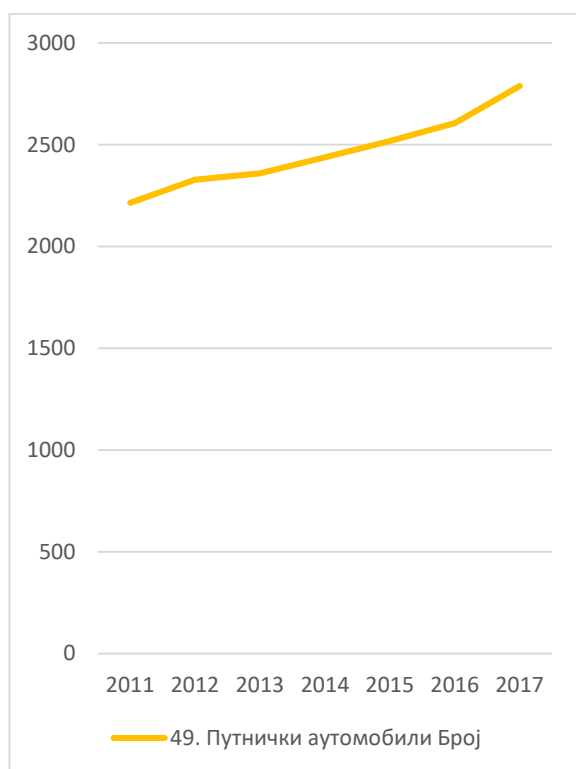
Индикатор 9.с.1

Нису тренутно расположиви подаци за праћење овог индикатора али их је могуће обезбедити анкетом било директних корисника било активних провајдера на територији општине.

Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 9

У анализи буџетских расхода коју је доставила СКГО нема збирних података о буџетским расходима за функционалну класификацију 450 или 451. У Одлуци о буџету за 2019. годину предвиђени су расходи у износу од 63.200.000 динара што износи 8,7% укупно планираних расхода.

Приказ кретања вредности индикатора по годинама (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 9

Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим

Тренутно стање

Учешће грађана

Према извору из локалне самоуправе учешће грађана у урбанизму и планирању је веома ограничено, своди се на јавне увиде и јавне расправе и одзив грађана је јако слаб.

Заштићена природна и културна добра

На територији општине Мали Зворник нема заштићених природних добара. Постоји 6 заштићених културних добара која обележавају догађаје из Другог светског рата.

Управљање отпадом

На територији општине не постоји депонија а сакупљени комунални отпад се одвози на привремену депонију у Лозницу. Количина отпада се не мери већ број улазака камиона за одвожење отпада. На основу појединачних мерења и броја улазака локална самоуправа процењује да се годишње на депонију отпреми око 3.000 тона комуналног отпада. За сада нема колективног раздвајања, нарочито не примарног, као ни било каквог поступка рециклаже отпада.

Сакупљање и одвожење отпада је контејнерског типа, с тим да се из општинског центра смеће одвози свакодневно, а из осталих насеља по потреби. Локације индустријског отпада, такође нису опредељене.

Иако за локацију градске депоније “Вољевица” постоји потребна пројектна документација а планирана је и по Генералном плану Малог Зворника до 2020.год., простор није у функцији ни као привремена депонија. Локација депоније је на око 2 км јужно од центра насеља Мали Зворник.

Заједно са суседним општинама Љубовија и Крупањ, општина Мали Зворник је склопила споразум са Градом Лозницом о формирању Регионалне депоније на лозничкој територији. Споразум није спроведен.

Осим комуналног, при раду Дома здравља се генерише и медицински/патоанатомски, хемијски, стоматолошки и фармацевтски отпад. Медицински отпад (искоришћени инструменти и санитетски материјал), се одлаже у наменске кесе и контејнере за инфективни отпад, који се посебно намењеним возилима за ову врсту отпада одвозе у Здравствени центар Лозница, где се врши даљи третман.

До сада не постоје годишњи извештаји о квалитету ваздуха, а мониторинг од стране државе се врши на мерном месту у Лозници. Чини се да би индивидуална ложишта и ре-суспензија из каменолома могли бити главни узроци честичног загађења на територији општине, али су потребна мерења како би се утврдио ниво загађења.

Квалитет ваздуха

Квалитет ваздуха се не прати. Узимајући у обзир структуру грејања становништва било би добро проверити квалитет ваздуха и у току грејне сезоне а у складу са одредбама законског оквира за ову област.

Ризици од катастрофа

Мали Зворник је општина која је изложена већем ризику од катастрофа. У току поплава 2014. Мали Зворник је претрпео значајне штете. У Малом Зворнику је услед поплава настао велики број клизишта и дошло је до уништења велике површине пољопривредног земљишта. Месне заједнице у којима је дошло до оштећења насталих поплавом: Брасина, Доња Борина, Радаљ, Доње Насеље, Сакар, Будишић, Амајић, Доња Трешњица, Цулине, Велика Река. Од 2014. до данас Канцеларија за управљање јавним улагањима је спровела већи број пројеката на територији општине. Општина Мали Зворник, заједно са општином Љубовија има израђен План управљања ризиком од природног хазарда за општине Мали Зворник и Љубовија.

Табела 7 Пројекти реконструкције које је спровела Канцеларија за управљање јавним улагањима на територији општине Мали Зворник

Општина	Вредност радова	Назив пројекта
Мали Зворник	2,282,872.69	Мост на Доњоборинској реци код Софронића
Мали Зворник	7,697,899.68	Мост преко реке Радаљ у месту Радаљ на локалном путу L 13 за засеок Тришићи
Мали Зворник	8,366,132.40	Мост преко реке Радаљ у Радаљској бањи

Мали Зворник	24,697,984.86	Мост преко преко Велике реке у Подгају
Мали Зворник	10,770,127.22	Мост преко реке Борине у Доњој Борини

Коришћење демографских пројекција

Према извору из локалне самоуправе неке демографске пројекције са пописа 2002. и 2011. су коришћене приликом израде развојних стратегија. Просторни план општине садржи и анализа базиране на проценама броја становника за 2021. годину.¹

Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 11

Прилажемо избор из листе индикатора које дефинише Организација Уједињених нација укључујући и неке индикаторе које смо прилагодили потреба локалне самоуправе.

Табела 8 Изабрани индикатори за ЦОР 11

Индикатор	Јединица мере
11.1.1 Удео градског становништва које живи у картонским насељима, неформалним насељима, или неадекватним стамбеним условима	%
Модификовани индикатор 11.3.2 Општина има директне структуре за учешће цивилног друштва у урбанизму и управљању које функционишу редовно и на демократски начин	Да/Не
11.4.1 Укупни расходи (јавни и приватни) по глави становника за очување, заштиту и конзервацију целокупне културне и природне баштине, по врстама баштине (културна, природна, мешовита, и означена као центар светске баштине), ниво управљана (национални, регионални и локални/општински), по врсти расхода (оперативни/инвестициони трошкови) и по врсти приватног финансирања (донације у натури, приватни непрофитни сектор или спонзорство)	Динара по становнику
11.6.1 Удео комуналног чврстог отпада који се редовно прикупља и који се на одговарајући начин одлаже у укупној количини генерисаног комуналног чврстог отпада, по градовима	%
11.6.2 Просечне средње вредности суспендованих честица (нпр. ПМ2.5 и ПМ10) у градовима (пондерисан број становника)	Микрограми по метру кубном

¹ У једној табели дат је податак да се процена односи на 2020. годину док су у другој идентични подаци наведени као процена за 2021. годину.

11.7.1 Просечан удео отворених јавних површина у изграђеним површинама градова, по полу, старости, и инвалидитету	%
Модификовани индикатор 11.а.1: Општина спроводи урбанистичке и развојне планове у које су интегрисане пројекције броја становника и потребних ресурса	Да/Не
Модификовани индикатор 11.б.2 Локална управа усваја и спроводи стратегије за смањење ризика од катастрофа на локалном нивоу у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа	Да/Не

Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 11

Индикатор 11.1.1

Нисмо пронашли јавно расположиве податке који би нам помогли да одредимо вредност овог индикатора.

Модификовани индикатор 11.3.2

Могуће је одредити вредност овог индикатора. Како је индикатор квалитативан потребно га је прецизније дефинисати

Индикатор 11.4.1

У постојећој буџетској структури за 2019. годину нисмо могли да једнозначно утврдимо овај износ

Индикатор 11.6.1

У садашњем систему управљања отпадом могуће је само приближно проценити вредност овог индикатора

Индикатор 11.6.2

Нема извора података за вредност овог индикатора јер се не врше мерења квалитета ваздуха.

Индикатор 11.7.1

Нема података

Модификовани индикатор 11.а.1

Могуће је утврдити вредност овог индикатора. Обратити пажњу да индикатор обухвата и спровођење тако донетих планова.

Модификовани индикатор 11.б.2

Могуће је утврдити вредност овог индикатора. Обратити пажњу да индикатор обухвата и спровођење тако донетих планова.

Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 11

Одлуком о буџету за 2019. годину предвиђено је 3.000.000 динара за остваривање јавног интереса у одржавању зграда. За управљање у ванредним ситуацијама предвиђено је 2.000.000 динара.

Приказ кретања вредности индикатора (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 11, по годинама

Нема довољно података за приказивање временских серија вредности индикатора везаних за циљ 11.

Циљ 12. Обезбедити одрживе облике потрошње и производње

Тренутно стање

Опасан отпад

Како је већ наведено опасан отпад из медицинског центра се збрињава у медицинском центру у Лозници.

Одрживе јавне набавке

Општина нема локалну политику спровођења одрживих јавних набавки.

Стратегија туризма

Општина још увек нема стратегију развоја туризма.

Субвенције за набавку фосилних горива

Посебним програмом коришћења средстава и субвенција из буџета општине Мали Зворник за 2019. годину предвиђено је коришћење 5.000.000 за субвенције са природни гас за даљинско грејање, за гориво за одвожење отпада и за електричну енергију за рад циркулационих пумпи у систему водоснабдевања.

Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 12

Прилажемо избор из листе индикатора које дефинише Организација Уједињених нација укључујући и неке индикаторе прилагођене потребама локалних самоуправа.

Индикатор	Јединица мере
12.4.2 Количина произведеног опасног отпада по глави становника и удео третираног опасног отпада, по врсти третмана	Килограма по становнику
Модификовани индикатор 12.7.1 Општина спроводи политике и акционе планове за одрживе јавне набавке	Да/Не
Модификовани индикатор 12.b.1 Општинска стратегија или политика туризма заснована на одрживости и садржи акционе планове са договореним алатима за праћење и евалуацију	Да/Не
Модификовани индикатор 12.c.1 Износ субвенција јавним предузећима за набавку фосилних горива или енергије произведене из фосилних горива, укључујући и капиталне субвенције за постројења или опрему која служе за дистрибуцију, производњу или фосилних горива или енергије произведене из фосилних горива и удео ових субвенција у укупним буџетским расходима општине	Милиона динара, %

Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 12

Индикатор 12.4.2.

Нема расположивих података за праћење овог индикатора

Модификовани индикатор 12.7.1

Доступни су подаци за праћење овог индикатора

Модификовани индикатор 12.б.1

Могуће је пратити овај индикатор

Модификовани индикатор 12.ц.1

Доступни су подаци за овај индикатор

Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 12

Посебним програмом коришћења средстава и субвенција из буџета општине Мали Зворник за 2019. годину предвиђено је коришћење 5.000.000 за субвенције са природни гас за даљинско грејање, за гориво за одвожење отпада и за електричну енергију за рад циркулационих пумпи у систему водоснабдевања.

Приказ кретања вредности индикатора (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 12, по годинама

Нема довољно података за приказивање временских серија вредности индикатора везаних за циљ 11.

Циљ 13. Предузети хитну акцију у борби против климатских промена и њених последица

Тренутно стање

Катастрофе

Општина Мали Зворник је изложена катастрофама које проузрокују значајне штете. Припремљен је План управљања ризиком од природног хазарда за општине Мали Зворник и Љубовија.

Климатска политика

Општина нема стратегију адаптације или план нискоугљеничног развоја.

Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 13

Прилажемо избор из листе индикатора које дефинише Организација Уједињених нација. Кроз овај процес ћемо дефинисати и нове индикаторе који могу послужити као замена за неке од предложених индикатора.

Индикатор	Јединица мере
13.1.1 Број смртних случајева, несталих лица, и лица под директним утицајем катастрофа на 100.000 становника	број
Модификовани индикатор 13.1.3 Локална управа усваја и спроводи локалну стратегију смањења ризика од катастрофа у складу са националним стратегијама смањења ризика од катастрофа	Да/Не
Модификовани индикатор 13.2.1 Општина има стратегију или план адаптације на климатске промене и стратегију или план нискоугљеничног развоја	Да/Не

Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 13

Индикатор 13.1.1

Могуће је прикупити податке за овај индикатор.

Модификовани индикатор 13.1.3

Могуће је прикупити податке за овај индикатор.

Модификовани индикатор 13.2.1

Могуће је прикупити податке за овај индикатор.

Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 13

Није могуће на основу расположивих података утврдити да ли је било буџетских издатака за остваривање циља 13.

Приказ кретања вредности индикатора (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 13, по годинама

Нема довољно података за приказивање временских серија вредности индикатора везаних за циљ 13

Циљ 15. Одрживо управљати шумама, сузбити дезертификацију, зауставити и преокренути деградацију земљишта и спречити уништавање биодиверзитета

Тренутно стање

Шуме

На територији општине Мали Зворник шуме су на 9.320 ha, или 50,7% територије, а према подацима Републичког завода за статистику Србије укупна обрасла шумска површина је 9.612 ha или 52,2%. У друштвеном сектору се налази 55,1% а у приватном сектору - 44,9%. Шумама у друштвеном сектору газдује ЈП „Србијашуме“ - Шумско газдинство „Борања“. Стање шума се описује као задовољавајуће, али са нагласком на превентивне мере како би се одржавало задовољавајуће стање. Што се тиче идентификованих проблема локално становништво је управо навело проблематику нерационалне сече шума чиме су се створили услови за развој клизишта и одрона.

Укупно очуване састојине заступљене су на 84,2%, док су разређене заступљене на 6,4% укупне површине државних шума. Девастиране састојине су присутне на 44,66 ha или 4,5%. Значајно је учешће шикара (251,79 ha) и шибљака (162,47 ha) . Детаљнији подаци о структури државних шума са неким индикаторима квалитета су јавно доступни².

На подручју Малог Зворника регистроване су шуме јове, шуме граба, шуме цера, шуме липе.

Биодиверзитет

За потребе процене квалитета животне средине за подрушје Малог Зворника на основу утврђених типова станишта, постојећих утицаја у пределу и досадашњег степена истражености одабране су следеће групе као индикаторске групе за процену биодиверзитета: гљиве, васкуларне биљке, инсекти (са посебним освртом на анализу фауне дневних лептира и карабида), водоземци и гмизавци, птице и сисари.

Детаљан приказ стања индикаторских група постоји и јавно је доступан³.

Истом студијом је утврђено да се са угроженошћу опстанка и еколошке стабилности природних шумских екосистема стварају услови за ширење инвазивних врста. Багрем је инвазивна врста која је најзаступљенија уј Малом Зворнику и прети да потпуно освоји станишта нижих надморских висина а са климатским променама би могао да полне и да осваја станишта у зони данашњих букових шума.

² Студија о одрживом коришћењу и заштити природних ресурса у прекограничном подручју Србија – БиХ. Бројке у извесном броју табела у документу који је доступан на интернету на адреси <https://www.malizvornik.rs/dokumenta/2014studija/Studija%20o%20odrzivom%20koriscenju%20i%20zastiti%20prirodnih%20resursa%20Mali%20Zvornik.pdf> нису коректне.

³ ибид

Утврђено је да комунални проблеми као што су одлагање комуналног отпада и пречишћавање и одлагање отпадних вода представљају најзначајније антропогене факторе који нарушавају природни потенцијал.

Деградација земљишта

На подручју Општине Мали Зворник установљени су следећи типови земљишта: црница на кречњаку, смеђе рудо земљиште, параподзол (или падински псеудоглеј као условно продуктивни тип земљишта је најзатупљенији на овом подручју), алувијално, смеђе скелетоидно земљиште на шкриљцима, смеђе скелетоидно земљиште на граниту и скелет камењар.

Неодговарајуће управљање отпадом и отпадним водама као и бујичне поплаве су уочени као највеће претње по квалитет земљишта.

Не постоји јавно доступна процена о површини деградираног земљишта на територији Општине Мали Зворник.

Равојна помоћ и јавни расходи

Избор индикатора од значаја за праћење остваривања ЦОР 15

Прилажемо избор из листе индикатора које дефинише Организација Уједињених нација.

Индикатор	Јединица мере
15.1.1 Подручја под шумама као удео у укупној копненој површини	%
15.1.2 Удео важних локација за терестријални и слатководни биодиверзитет које су обухваћене заштићеним подручјима, по врсти еко-система	%
15.3.1 Удео деградираног земљишта у укупним копненим површинама	%
15.а.1 Званична развојна помоћ и јавни расходи за очување и одрживо коришћење биодиверзитета и екосистема	<i>Милиони динара</i>

Расположивост података потребних за праћење остваривања ЦОР 15

Индикатор 15.1.1

Постоје подаци који су неопходни за праћење вредности овог индикатора.

Индикатор 15.1.2

Могуће је прикупљати податке за праћење вредности овог индикатора.

Индикатор 15.3.1

Не постоје подаци за праћење вредности овог индикатора. Потребно је усвоити методологију за праћење вредности.

Индикатор 15.а.1

Могуће је прикупљати податке за праћење вредности овог индикатора.

Анализа буџетских расхода везаних за остваривање ЦОР 15

Буџетом за 2019. годину предвиђен је издатак од 1 300 000 за изградњу шумских путева.

Приказ кретања вредности индикатора (или њихових замена) везаних за остваривање ЦОР 15, по годинама

Додатак: ЦОР, изабрани потциљеви и секторске надлежности

Табела 9 ЦОР 6, изабрани потциљеви, и секторске надлежности

	Сектор заштите животне средине	Сектор енергетике	Сектор саобраћаја и комуникације	Сектор урбанизма, просторног планирања и грађевинарства	Пољопривреда и рурални развој (само развој шумарства)	Јавна безбедност (само управљање ванредним ситуацијама и то поплавама)
<i>Циљ 6. Обезбедити санитарне услове и приступ пијаћој води за све</i>						
6.1 До краја 2030. постићи универзалан и једнак приступ безбедној и јефтиној пијаћој води за све.	X	X		X	X	X
6.2 До краја 2030. постићи адекватан и једнак приступ санитарним и хигијенским условима за све, као и окончање праксе обављања дефекације на отвореном, уз обраћање посебне пажње на потребе жена и девојчица, односно оних у рањивим ситуацијама.	X			X		
6.3 До краја 2030. унапредити квалитет воде тако што ће се смањити загађење, елиминисати расипање и на најмању могућу мери свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених отпадних вода и знатно повећати рециклирање и безбедну поновну употреба на глобалном нивоу.	X			X		
6.4 До краја 2030. битно повећати ефикасност коришћења воде у свим секторима и осигурати одрживу		X		X		

<i>експлоатацију воде и снабдевање водом како би се одговорило на несташицу воде и у знатној мери смањио број људи који се суочавају са несташицом воде.</i>						
<i>6.5 До краја 2030. применити интегрисано управљање водним ресурсима на свим нивоима, између осталог и кроз прекограничну сарадњу, ако је то потребно.</i>	X		X	X	X	X
<i>6.6 До краја 2020. заштитити и обновити екосистеме повезане са водом, укључујући планине, шуме, плавна земљишта, реке, издане и језера.</i>	X			X	X	
<i>6.6 Подржати и појачати учешће локалних заједница у унапређивању управљања водом и санитарним условима.</i>	X		X	X		X

Табела 10 ЦОР 7, изабрани потциљеви, и секторске надлежности

	<i>Сектор заштите животне средине</i>	<i>Сектор енергетике</i>	<i>Сектор саобраћаја и комуникације</i>	<i>Сектор урбанизма, просторног планирања и грађевинарства</i>	<i>Пољопривреда и рурални развој (само развој шумарства)</i>	<i>Јавна безбедност (само управљање ванредним ситуацијама и то поплавама)</i>
<i>Циљ 7. Осигурати приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све</i>						
<i>7.1 До краја 2030. осигурати универзални приступ јефтиним, поузданим и модерним енергетским услугама.</i>	X	X	X	X	X	

7.2 До краја 2030. повећати одрживост удела обновљиве енергије у глобалном енергетском миксу.	X	X	X	X	X	
7.3 До краја 2030. удвостручити глобалну стопу унапређења енергетске ефикасности.	X	X	X	X		

Табела 11 ЦОР 9, изабрани потциљеви, и секторске надлежности

	Сектор заштите животне средине	Сектор енергетике	Сектор саобраћаја и комуникације	Сектор урбанизма, просторног планирања и грађевинарства	Пољопривреда и рурални развој (само развој шумарства)	Јавна безбедност (само управљање ванредним ситуацијама и то поплавама)
Циљ 9. Изградити прилагодљиву инфраструктуру, промовисати одрживу индустријализацију и подстицати иновативност						
9.1 Развити квалитетну, поуздану, одрживу и прилагодљиву инфраструктуру, укључујући регионалну и међуграничну инфраструктуру, како би се подржали економски развој и људско благостање, са фокусом на јефтином и једнаком приступу за све.	X	X	X	X	X	X
9.4 До краја 2030. унапредити инфраструктуру и прилагодити индустрије како би постале одрживе, уз већу ефикасност у коришћењу ресурса и шире усвајање чистих и еколошки исправних технологија и индустријских процеса, при чему све	X	X	X	X	X	

земље предузимају активности у складу са својим капацитетима.						
---	--	--	--	--	--	--

Табела 12 ЦОР 11, изабрани потциљеви, и секторске надлежности

	Сектор заштите животне средине	Сектор енергетике	Сектор саобраћаја и комуникације	Сектор урбанизма, просторног планирања и грађевинарства	Пољопривреда и рурални развој (само развој шумарства)	Јавна безбедност (само управљање ванредним ситуацијама и то поплавама)
Циљ 11. Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, прилагодљивим и одрживим						
11.1 До краја 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и јефтином смештају и основним услугама те унапредити услове у нехигијенским насељима.	X	X	X	X		X
11.2 До краја 2030. омогућити приступ безбедним, јефтиним, приступачним и одрживим транспортним системима за све, унапређујући безбедност на путевима, пре свега проширивањем обима јавног превоза, уз обраћање посебне пажње на потребе оних који се налазе у рањивим ситуацијама, жена, деце, особа са инвалидитетом и старијих лица.	X	X	X	X		
11.3 До краја 2030. у свим земљама унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање људских насеља и за управљање њима.	X	X	X	X		
11.5 До краја 2030. значајно смањити број смртних случајева и број угрожених људи те знатно смањити смањити економске губитке до којих доводе елементарне непогоде,	X	X	X	X	X	X

<i>између осталог и оне повезане са водом, усмеравајући пажњу на заштиту сиромашних и оних у рањивим ситуацијама.</i>						
<i>11.6 До краја 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, између осталог и тако што ће се посебна пажња посветити квалитету ваздуха и управљању отпадом на општинском и другим нивоима.</i>	X	X	X	X	X	
<i>11.7 До краја 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом.</i>			X	X	X	
<i>11.6 До краја 2020. знатно повећати број градова и људских насеља који усвајају и примењују интегрисане политике и планове у смислу инклузије, ефикасности ресурса, ублажавања климатских промена и прилагођавања климатским променама, отпорности на елементарне непогоде, односно који развијају и имплементирају, у складу са предстојећим Хјого оквиром, свеобухватно управљање ризицима од елементарних непогода на свим нивоима.</i>	X	X	X	X	X	X

Табела 13 ЦОР 12, изабрани потциљеви, и секторске надлежности

	<i>Сектор заштите животне средине</i>	<i>Сектор енергетике</i>	<i>Сектор саобраћаја и комуникације</i>	<i>Сектор урбанизма, просторног планирања и грађевинарства</i>	<i>Пољопривреда и рурални развој (само развој шумарства)</i>	<i>Јавна безбедност (само управљање</i>
--	---------------------------------------	--------------------------	---	--	--	---

						ванредним ситуацијама и то поплавама)
<i>Циљ 12. Обезбедити одрживе облике потрошње и производње</i>						
12.2 До краја 2030. постићи одрживо управљање и ефикасно коришћење природних ресурса.	X	X	X	X	X	
12.4 До краја 2020. постићи еколошки исправно управљање хемикалијама и свим облицима отпада током читавог њиховог употребног циклуса, у складу са договореним међународним оквирима, и значајно смањити њихово испуштање у ваздух, воду и земљиште како би се што више умањили њихови негативни утицаји на здравље људи и животну средину.	X	X	X	X		
12.5 До краја 2030. значајно смањити генерисање отпада тако што ће се спречавати или смањивати његово генерисање, односно тако што ће се отпад прерађивати и поново употребљавати.	X	X	X	X		
12.6 Подстицати компаније, посебно велике и међународне компаније, да усвоје одрживе праксе и да интегришу информације о одрживости у свој циклус извештавања.	X	X	X	X	X	
12.7 Промовисати праксе јавних набавки које су одрживе, у складу са националним политикама и приоритетима.	X	X	X	X	X	
12.8 До краја 2030. осигурати да људи свуда имају релевантне информације и свест о одрживом развоју и природним стиливима живота.	X	X	X	X	X	X

12.б Развијати и примењивати алате за праћење утицаја одрживог развоја на одрживи туризам који ствара радна места и промовише локалну културу и производе.	X			X		
12.ц Свести на разумну меру неделотворне субвенције за фосилна горива којима се подстиче расипна потрошња отклањањем тржишних деформација, у складу са националним околностима, између осталог и кроз реструктурирање система опорезивања и фазно укидање штетних субвенција тамо где оне постоје како би дошао до изражаја њихов утицај на животну средину, узимајући у обзир у потпуности специфичне потребе и услове земаља у развоју и свдећи на најмању меру могуће негативне утицаје на њихов развој на начин којим се штите сиромашни и погођене заједнице.	X	X	X	X		

Табела 14 ЦОР 13, изабрани потциљеви, и секторске надлежности

	Сектор заштите животне средине	Сектор енергетике	Сектор саобраћаја и комуникације	Сектор урбанизма, просторног планирања и грађевинарства	Пољопривреда и рурални развој (само развој шумарства)	Јавна безбедност (само управљање ванредним ситуацијама и то поплавама)
Циљ 13. Предузети хитну акцију у борби против климатских промена и њених последица						

13.1 Оснажити прилагодљивост и адаптивни капацитет на ризике повезане са климатским условима и природним катастрофама у свим земљама.	X	X	X	X	X	X
13.2 Интегрисати мере везане за климатске промене у националне политике, стратегије и планирање.	X	X	X	X	X	X
13.3 Унапредити образовање, подизање нивоа свести, као и људске и институционалне капацитете у вези са ублажавањем и смањивањем утицаја климатских промена, односно са прилагођавањем и раним упозоравањем на климатске промене.	X	X	X	X	X	X

Табела 15 ЦОР 15, изабрани потциљеви, и секторске надлежности

	Сектор заштите животне средине	Сектор енергетике	Сектор саобраћаја и комуникације	Сектор урбанизма, просторног планирања и грађевинарства	Пољопривреда и рурални развој (само развој шумарства)	Јавна безбедност (само управљање ванредним ситуацијама и то поплавама)
Циљ 15. Одрживо управљати шумама, сузбити дезертификацију, зауставити и преокренути деградацију земљишта и спречити уништавање биодиверзитета						
15.1 До краја 2020. осигурати очување, обнову и одрживо коришћење копнених слатководних екосистема и њиховог окружења, посебно шума, мочварног земљишта, планина и исушеног земљишта, у складу са обавезама према међународним споразумима.	X			X	X	

15.2 До краја 2020. промовисати имплементацију одрживог управљања свим врстама шума, зауставити крчење шума, обновити уништене шуме и знатно повећати пошумљавање на глобалном нивоу.	X			X	X	
15.3 До краја 2020. борити се против дезертификације, обнављати деградирано земљиште и тло, укључујући земљиште под утицајем дезертификације, суша и поплава, и тежити да се у свету неутрализује деградација земљишта.	X			X	X	X
15.4 До краја 2030. осигурати очување планинских екосистема, укључујући њихов биодиверзитет, како би се њихови капацитети унапредили тако да пружају корист која има суштински значај за одрживи развој.	X			X		
15.5 Предузети хитне и значајне активности за смањивање деградације природних станишта, зауставити губитак биодиверзитета и, до краја 2020. г., заштитити угрожене врсте и спречити њихово изумирање.	X			X		
15.7 Предузети хитне активности како би се окончали криволов и трговина заштићеним животињским и биљним врстама и бавити се питањима потражње и понуде незаконитих производа израђених од дивљих животиња.	X				X	
15.8 До краја 2020. увести мере како би се спречио и значајно умањио утицај инванзивних страних врста на копнене и водне екосистеме те контролисати или искоренити приоритетне врсте.	X				X	

15.9 До краја 2020. интегрисати вредности екосистема и биодиверзитета у национално и локално планирање, развојне процесе, стратегије за смањење сиромаштва и извештаје.	X	X	X	X		
---	---	---	---	---	--	--